

— Он які коренсті вродили! Збирати такий урожай — одне задоволення, — говорять тракторист Євген Іванов до своїх колег — комбайнера Микола Григор'єва і його помічника Павла Штепеленка.

І працюють механізатори колгоспу «40-річчя КР України» Компанізького району справді з великим ентузіазмом. Їх агрегат щодня збирає цукрові буряки з площі 4—5 гектарів при нормі 3,5 т/га.

На знімку (зліва направо): Євген ІВАНОВ, Микола ГРИГОР'ЄВ і Павло ШТЕПЕЛЕНКО.

Фото В. КОЗПАКА.

Трудаці орденоносної Кіровоградщини закладають парки імені ХХІІ з'їзду КПРС. * На другій і третій сторінках читайте розповіді про дві юності. * Четверта сторінка: На оновленій землі великого Каменярка.

За прикладом новоукраїнців

СВІЖИЙ номер «Кіровоградської правди» потрапив у руки Петру Раку на колгоспному току під час розвантаження силосної маси.

— Хлопці, — звернувся він до своїх колеґ-шоферів, — є цікава новина.

Всі десять водіїв автомашин з Кіровоградської автоколони № 2200, які працюють в колгоспі імені Чапаєва Компанізького району, оточили Петра. Він прочитав їм звернення шоферів Новоукраїнського автопарку.

— Правильно пишуть новоукраїнці! — сказав по закінченню читання комсомолець Микола Куликовський.

— Що ж, підтримаємо їх, — висловив думку Петро Рак.

Всього кілька хвилин тривала ця «нарада». Водії зобов'язалися вдень працювати на перевезенні кукурудзи з полів на колгоспний ток, а в нічний час транспортувати кукурудзу та

цукрові буряки на приймальні пункти.

В особистому змаганні водіїв першість тримає комсомолець Петро Рак. З початку хлібозбирання своєю машиною «Урал ЗІС» він зробив 17 тисяч тонно-кілометрів і перевіз 2.560 тонн вантажів у колгоспі імені Чапаєва.

Хороших показники домоглися також молоді водії Микола Куликовський, Федір Ломакін та інші.

Комсомольці автоколони № 2200 прагнуть успішно провести місячник по перевезенню сільськогосподарських вантажів. Це буде їх гідним подарунком ХХІІ з'їзду КПРС.

А. БУР'ЯНСЬКИЙ.

ПАРТІЇ І БАТЬКІВЩИНІ ВІРНІ

Воїни Збройних Сил СРСР на Бюро ЦК ВЛКСМ

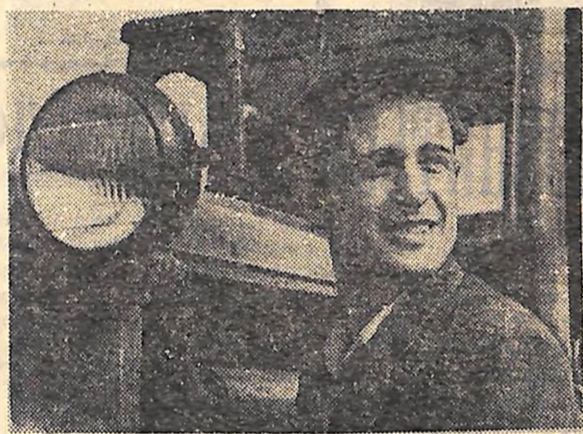
3 жовтня Бюро ЦК ВЛКСМ обговорило успіхи молодих воїнів армії, флоту, прикордонних військ, військ МВС і військових будівельників, які добились високих показників у передз'їздовському змаганні. На Бюро було запрошено найкращих з кращих — невелику частину тих, хто брав різні, але дуже відповідальні зобов'язання на честь з'їзду партії і успішно виконав їх.

Звертаючись до присутніх, секретар ЦК ВЛКСМ А. Х. Везіров підкреслив, що в дні підготовки до з'їзду, всенародного обговорення проекту нової Програми партії в частинах і на кораблях, як і всюди в країні, народилось багато важливих патріотичних ініціатив і починань, які стали справою всього армійського комсомолу. Наш народ любить свою армію, пишається нею, дбає про зміцнення її бойової могутності. В Збройних Силах проходять службу багато тисяч членів ВЛКСМ, які показують приклад зразкового несення військової служби, є гордістю комсомолу.

Потім виступили воїни, які достроково виконали свої соціалістичні зобов'язання на честь ХХІІ з'їзду

КПРС, секретар МК ВЛКСМ П. В. Топтигін, перший заступник начальника Головного політичного управління Радянської Армії і Військово-Морського Флоту генерал-полковник П. І. Єфімов, перший секретар ЦК ВЛКСМ С. П. Павлов.

Центральний Комітет ВЛКСМ нагородив усіх запрошених на Бюро Почесними грамотами ЦК ВЛКСМ за успішне виконання передз'їздовських зобов'язань.

Комсомольські маяки на селі

Бюро ЦК ВЛКСМ з участю передовиків сільського господарства

4 жовтня Бюро ЦК ВЛКСМ обговорило хід передз'їздовського соціалістичного змагання серед сільської молоді. На засідання було запрошено велику групу молодих передовиків сільськогосподарського виробництва з усіх кінців країни. Це справжні комсомольські маяки в сільському господарстві, які виконали свої зобов'язання на честь ХХІІ з'їзду КПРС. Деякі з них удостоєні великої честі бути обраними делегатами з'їзду.

Член Бюро ЦК ВЛКСМ, завідувачий відділом по роботі серед сільської молоді Н. Є. Кручина розповів про чудові діла юнаків і дівчат колгоспів та радгоспів, про їх зобов'язання на честь з'їзду партії.

Знаменно, сказав він, що серед тих, хто успішно виконав свої передз'їздовські зобов'язання, перше місце займають молоді кукурудзівники. Комсомольці, вся

сільська молодь у відповідь на заклик ЦК КПРС, особисто товариша М. С. Хрущова взятися за вирощування високих урожаїв кукурудзи послали на кукурудз'яний фронт півмільйона юнаків і дівчат. Вони вирощували кукурудзу на площі 12,5 мільйона гектарів, у тому числі близько 4 мільйонів гектарів на зерно. 130 тисяч комсомольсько-молодіжних бригад, ланок, механізованих загонів і агрегатів борються за першість у соціалістичному змаганні, оголошеному ЦК ВЛКСМ і Міністерством сільського господарства СРСР.

Самовіддана праця молоді на кукурудз'яних полях принесла багаті плоди. Комсомольсько-молодіжні колективи всюди виростили добрий урожай. Особливо високі урожаї добились молоді кукурудзівники України, Молдавії, Кабардино-Балкарії, Ставропольського і Краснодарського країв, Воронежської, Орловської об-

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання V № 119 (470)

П'ятниця, 6 жовтня 1961 р.

Ціна 2 коп.

Комсомолець Володимир Паршегуба працює на тракторі «Т-38» у колгоспі «Україна» Гайворонського району. На всіх сільськогосподарських роботах він трудиться завзято, по дві норми виконує за зміну.

З високим знанням ударника комуністичної праці зустрів молодий механізатор ХХІІ з'їзд Комуністичної партії України.

Володимир Паршегуба у співдружності з передовим комбайнером-комуністом Юрієм Кривдюком агрегатом «КУ-2» щоденно збирають по 6,5—7 гектарів гібридної кукурудзи «ВІР-42».

На знімку: ударник комуністичної праці комсомолец Володимир ПАРШЕГУБА. Фото Г. ВЕРУШКІНА.

Хай квітнуть парки імені ХХІІ з'їзду!

До всіх юнаків і дівчат, до всіх трудящих області

Відкритий лист

жителів села Первозванівки Кіровоградського району

ДОРОГІ ДРУЗІ! Кожний день наближає нас до тієї прекрасної години, коли в зореносній Москві відкриється історичний ХХІІ з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу, який прийме нову Програму партії — програму побудови першого в світі комуністичного суспільства.

Коллективи фабрик і заводів, колгоспів і радгоспів, кожен громадянин нашої неосянної Батьківщини готують свої трудові подарунки наступному з'їздові партії. Колгоспники артілі імені Шевченка, сповнені прагненням гідно зустріти знаменний з'їзд, успішно закінчують збирання цукрових буряків та кукурудзи, завершують виконання річних зобов'язань по виробництву тваринницької продукції.

Але ми усвідомлюємо, що комунізм — це не тільки достаток матеріальних благ, а в однаковій мірі небачений розквіт культури. Тому ми і вирішили внести свій вклад у культурне будівництво нашого села — силами громадськості створити парк культури та відпочинку імені ХХІІ з'їзду партії.

На відведеній в центрі села площі вирішили спорудити типовий Будинок культури з залом для глядачів на 500 місць, фойє і кімнатами для гурткової роботи. Поруч з Будинком культури вже цієї осені закладемо парк, висадимо декоративні дерева та чагарники, розіберемо квітники. Парк матиме також танцювальний та ігрові майданчики.

МИ ЗВЕРТАЄМОСЬ ДО ВСІХ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ, ДО ВСІХ ТРУДЯЩИХ ОРДЕНОНОСНОЇ КІРОВОГРАДСЬКОЇ РАЙОННОЇ: ДАВАЙТЕ, ДОРОГІ ДРУЗІ, НА ЧЕСТЬ ЗНАМЕННОЇ ПОДІЇ В ЖИТТІ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ І ВСЬОГО РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ В КОЖНОМУ МІСТІ І СЕЛІ ЗАКЛАДЕМО ПАРКИ КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ ІМЕНІ ХХІІ З'їзду КПРС!

Хай ці прекрасні квітучі пам'ятники завжди нагадуватимуть нам про той знаменний день, від якого наша Батьківщина почала свій новий літопис — літопис вирішального етапу розгорнутого будівництва комунізму!

За дорученням громадськості села:

І. Т. МАРЧЕНКО — голова колгоспу, В. С. ТКАЧЕНКО — секретар парторганізації, А. Л. КУРЛОВ — голова сільради, М. Є. ДУДНИК — директор середньої школи, П. І. ЛЮБОВИЧ — секретар комітету комсомолу колгоспу, Г. М. ВАРАВА — завідувачий сільським клубом, В. П. МОРОЗ — завідувача сільською бібліотекою, В. А. ПОДОЛЯК — бібліотекар, секретар комсомольської організації другої бригади, Г. О. КОСТЕНКО — агроном колгоспу, секретар комсомольської організації першої бригади, С. Л. СКАЛЬКО — вчителька середньої школи.

Велике щасття живе у нашому домі

ДВІ ДОЛІ

ЩЕ НЕ ЗА МОЄІ пам'яті наші предки з Болгарії переселилися на благодатні землі України. Кілька десятків сімей осіло на території нинішнього Вільшанського району. Страшенні злидні, голод, неврожаї гнали з насиджених місць, з рідних країв. А що знайшли тоді на Україні? Ті ж самі злидні. Наші діди побачили тут багаті чорноземи. Та що з того: вся земля належала поміщикам, глитаєм-товстосумам. За аренду доводилось платити великі гроші. Болгарини перебивались у нужді.

Та ось настали нові часи. Радянська влада, за встановлення якої в партизанських загонах воювало чимало болгар, принесла щасття й достаток у кожному селянську хату.

Я хочу розповісти про свою сім'ю. У мене десятеро дітей. Що було б з ними, коли б не Жовтнева революція? Я ніколи не зміг би вивчити їх. Та мені в цьому допомогла Радянська влада, і тепер ніхто з дітей не має менше семикласної освіти. Правда, найменший Шурик ще тільки шість закінчив, але ж у ньо-

го ще все попереду. Дочка Ліда працює на цегельному заводі. Цієї весни закінчила восьмий клас вечірньої школи. Хоч і нелегко викроувати після роботи час для навчання, та все ж вирішила продовжувати освіту. А Фросина вже інститут закінчила, вчителькою у Ленінграді. Середню спеціальну освіту здобула Галина, нині вона працює в галузі лісництва.

Багато світу побачив син Жора, який входив до складу команди науково-дослідного судна. Зараз трудиться в ремонтно-механічній станції.

Найстарша дочка Ганя працює бухгалтером, а Марія — продавцем у магазині, Володимир служить в Радянській Армії.

Виросли діти, всі вишили в люди. Увагою і турботою оточила їх Вітчизнамати.

Я спокійний за долю своїх дітей, бо їм ніколи не доведеться знати злиднів, не загрожує безробіття. Труд дарує щасття і радість.

П. ЗАБОЛОТНИЙ,
пенсіонер.

с. Вільшанка.

НА СЦЕНІ—ТОКАР

ВЕЛИКИЙ зал обласної філармонії переповнений. Глядачі з однаковим ентузіазмом аплодують читцям і танцюристам. І ось на сцену виходить стрункий білявий юнак. Перед поглядами сотень очей він трохиняковіє. Нарешті аккомпаніатор розтягнув міха баяну. Виконавець зітхнув і... всі присутні зразу ж потрапили в полон задушевної мелодії. Пісня скінчилася. Кілька секунд панувала мовчанка, а потім зал вибухнув гучними оплесками.

— Звідки він? Хто такий? — перепитували глядачі один одного.

— Та це ж Анатолій Поляков, — озвалася котрась з дівчат. — Мабуть, з армії вже демобілізувався. О, він давній учасник гуртків ху-

дощньої самодіяльності... Ще в школі почав хлопцеві захоплюватися мистецтвом. Любов до нього Поляков зберіг і до цього часу. Тричі на тиждень, за-

ньої самодіяльності. Він залучає до гурткової роботи багатьох молодих виробників. Так, не без участі молодого співака почали відвідувати репетиції хору намотниці Тамара Шевченко, контролер Лариса Голошубова, слюсар Вячеслав Дженко.

АНАТОЛІЙ ПОЛЯКОВ

кінчивши зміну на агрегатному заводі, поспішає Анатолій до Будинку культури імені Калініна. Він — соліст хору і виконавець окремих пісень.

— Звичайно, — каже А. Поляков, — важкувато поєднувати працю на підприємстві з участю в гуртках. Та я не мислю себе без художньої самодіяльності. Інколи не прийдеш на заняття і почувашш ніби сьогодні втратив щось дуже цінне.

Анатолій не тільки сам активний учасник худож-

В проекті Програми КПРС говориться, що в умовах переходу до комунізму «... у великій мірі поширяться народні театри, масова самодіяльність, технічне винахідництво та інші форми народної творчості». І перетворення в життя цієї тези ми спостерігаємо вже в наш час. Одним з багатотисячної армії аматорів є токар Анатолій Поляков.

О. ЛАДАН,
наш позаштатний кореспондент.
м. Кіровоград.

КОЛИ входив до приміщення дитячої музичної школи, на якусь мить поринаєш в чарівне царство музики. Мелодійно звучать «Арієта» Глієра, «Мазурка» Чайковського, твори Ліста, Бетховена. Їх виконують не професіонали, а юні музиканти школи, діти робітників та службовців.

Ось лише ніжна мелодія концерта Рідіна у виконанні юного скрипаля Віті Давидова. Хлопчик вчиться в третьому класі музичної школи. За цей час він навчився вже добре грати.

А поряд у невеличкій кімнаті п'ятикласниця Таня Каушан за піаніно працює над новим етюдом Черні. В репертуарі дівчинки немало творів композиторів — класиків та народних мелодій.

Ще і ще раз починає Таня етюд:

— Найважче почати, а далі буде легше, — говорить вона. — Це вже я добре знаю.

Енергійний, жвавий «Козачок» мимоволі привертає увагу. Його виконує баяністка Люда Данильченко (знімок № 1). Її батько працює слюсарем на заводі «Червона зірка», а Люда мріє бути баяністкою і по закінченні музичної школи продовжити навчання в консерваторії. Така ж мета і у віолончелистки Світлани Попсуйко. Свідокія Андріївна, мати

дівчинки, свердловальниця заводу «Червона зірка» по праву може пишатися своєю обдарованою дочкою.

— Світлана — говорить про неї викладач Г. І. Сметанюк, — швидко схоплює кожний звук того чи іншого твору.

У її виконанні ми чуємо польську народну гімню.

Чайковський! Хто з любителів класичної музики не любить творів геніального композитора? П'ятикласник Юра Коток особливо захоплюється музикою видатного композитора. Тож і сьогодні ми застали хлопчика, коли він при-

цював над «Мазуркою» Чайковського (знімок № 2).

І скризь, де б ми не були, від душі радіти за щасття очих підлітків, які вже з дитинства овладівають музичним мистецтвом. А справжнє мистецтво — це краса людини, вона передає людські почуття, настрої.

Скільки їх, юних, життєрадісних, красивих. Серця в унісон звучать життєрадісним пісням.

Мине деякий час. Діти залишать гостинне приміщення школи і понесуть у життя мелодії краси людської.

Л. КОВАЛЕНКО,
м. Кіровоград.

ВЧОРА—ДОЯРКА, СЬОГОДНІ—СТУДЕНТКА

ЗНАЮТЬ її всі в колгоспі імені Димитрова. Весела, енергійна, вона після закінчення десятирічки стала працювати тут дояркою і своєю старанністю завоювала симпатію кожного. По 10—12 літрів молока надавала дівчинка щодня від корови.

Працювала з душею і мрію плекала: стати ветеринаром. Дізналися про це в правлінні, пішли назустріч хорощим побажанням. Викликав якось голова артілі Яків Якович Вітер:

— Чув я, Тамаро, що ти вчитися хочеш. От і вирішили ми послати тебе в Новоукраїнський ветеринарний технікум. Згодна?

А через деякий час Тамара Іванова вже складала вступні екзамени. І скільки радості було в неї, коли вона дізналася, що зарахована. Здійсниться її мрія: повернеться вона в рідну Семенівку спеціалістом.

Т. ЧУМАЧЕНКО.

Компаніївський район.

ПОВНИТЬСЯ ЧАША ДОСТАТКУ

ВИДНО було, що будинок на цьому місці виріс недавно. Свіжовиліті з шлаку стіни, білизна деревини рам і одвірка. Та й земля біля порогу ще не встигла як слід втопратися.

Забудовники... Колись це слово вимовляли з острахом, а стіни нової хати починали класти тільки тоді, коли, проживши удвох не один рік, мали в «кубушці» певну суму грошенят. Будова була для сім'ї, немов стихійне лихо. А що зводили? Глиняні хатини з малими вікнами і солом'яними стріхами.

А тепер в яке село не потрапиш, всюди побачиш новобудови. За рік—два виростають цілі квартали вулиць. Будиночки — або поглянути!

Автобус мчить з Новоукраїнки асфальтованим шосе. Кілька років тому не було цього шосе, не ходив тут і автобус. Тепер півгодини їзди — і ми вже в колгоспі імені ХХ з'їзду КПРС. Одразу кидається в очі: село розростається, будується. Від контори правління тягнуться ціла вулиця новоселів.

— Оно ставить хату Михайло Куксань, а там — Олександр Гриценко, — охоче пояснює сунутник по автобусу, мешканець цього села. — Трохи далі будує Микола Грохан, шофер колгоспний. А крайня хата — то Володимира Подурця. Це все молоді забудовники, недавно, уважай, побралися.

Володимир Подурець з дружиною Галиною саме порался на городі — вибгали картоплю. Познайомились. Слово по слову, і розмова заходить про життя-буття.

— Якби колгосп не допоміг, важкувато довелось, — говорить Володимир. — Чотири з половиною тисячі старими грішми позички нам дали. На ці гроші через колгосп купили по державній ціні шифер, вапно, шлак, лісоматеріали. Вигідно, зручно. Торік брав позичку, а нині вже й розрахувався. Було з

чого виплатити, бо заробляємо ж у колгоспі немало, як і кожен.

Володимир робить деякі підрахунки. — Я працюю теслярем у будівельній бригаді. Зараз у нас роботи — непочатий край. Щомісяця маю, уважайте, по шістьдесят п'ять—сімдесят трудовнів. А за вісім місяців їх набралось більше п'ятисот...

— Та мої додай двісті п'ятдесят, — зауважує Галина.

— Таким чином, вже більше семисот п'ятдесяти. А коженні трудовдень — це сорок копійок та, крім того, на кожній з них по півтора кілограма хліба припадає. Гроші нам щомісяця виплачують акуратно.

Заробіток, справді, немалий. Та це лише авансування. Остаточна вагомість трудовдня визначається в кінці господарського року. Вродили і зернові, і цукрові буряки. Великі доходи має артіль від тваринництва. За минулий рік Галина, яка працює в ланці, одержала 9 центнерів пшениці, стільки ж і за цей рік нарахували. Було б куди дівати. Доплачували й грішми за перевиконання зобов'язань по врожайності цукрових буряків та гібридної кукурудзи. Так склалися прибутки молодій сім'ї і Володимир швидко повернув борг у колгоспну касу.

— А діти ваші, мабуть, в яслах?

— Так. Причому колгосп взяв їх на своє утримання, — батьки не платять нічого.

Володимир запрошує до будинку. Тут зримо відчуваєш достаток.

О. ДУЧЕНКО,
Новоукраїнський район.

ДВА СВІТИ—

У нас — безробіття, злидні, безправія

ЗА КОЛЮЧИМ ДРОТОМ

ГРАНД-ДЖАНКШЕН, маленьке містечко в західній частині Скелястих гір. Дерева, трава, квіти, неначе декорація в театрі, прикрашають галявини ферм і тихі вулиці міста. Та не всі щасливі в цьому гарному містечку. Варто лише заглянути в один з таборів, в якому живуть сільськогосподарські робітники.

— Я відвідав такий табір, — розповідає кореспондент американської газети «Уоркер» Майк Ньюбері. — Більш жахливого мені не доводилося бачити. Табір оточує огорожа з колючого дроту висотою в людський зріст. Ряди колючого дроту переплетені так густо, що кризь них не пролізе навіть курча. За огорожею з колючого дроту під час збирання врожаю по кілька тижнів живуть сезонні сільськогосподарські робітники з сім'ями.

В той час як батьки і матері, вибиваючись з останніх сил, працюють в полі, маленькі діти сидять за колючим дротом, неначе в тюрмі. Двір, на якому вони проводять цілі дні, завалений сміттям, покидьками, битим склом. Справа від табору — міське звалище, зліва — хімічний завод, від якого поширюється шкідливе для здоров'я зловоння хімічних викидів.

Більшість сезонних робітників — батраки, кочові сільськогосподарські робітники з Мексики, Індії племені Навахо. Одним словом, «люди другого сорту», як презирливо називають їх «стопрцентні» американці. Сюди їх привозять у відкритих, набитих вщерть грузовиках. Після того, як робітники прибувають, їх одразу ж заганяють, наче худобу, в табір. Батраків попереджають, щоб вони сиділи за колючим дротом і не висували носа в місто, щоб не приводити в замішання своєю зовнішністю

чистеньких «благонавісних» жителів міста.

До зими, вживши з сільськогосподарських робітників усі сили, фермери викидають їх, як непотрібних на вулицю до наступного сезону. Кочові робітники повертаються додому. Ті, у кого немає оселі, бродять від міста до міста, починають у канавах, на полях, вздовж шосейних шляхів і залізниць.

Батракам платять копійки. При наймі їх часто обдурюють. Так роблять кожної ночі під час збирання врожаю в Галлані (штат Нью-Мексико) та в інших містах, де Індійці з племені Навахо збирають в барах, сплюнуть, а потім примушують підписувати контракти, яких во-

ни навіть не можуть прочитати. Поки ті ще не встигли протверезитись, їх вантажать, як дрова, в кузови машин і відправляють за сотні миль від рідного дому, від сім'ї. Ця злочинницька діяльність, підкреслює «Уоркер», в загальноприйнятій в США методом найму батраків.

Всі ці махінації відомі властям. Однак ні власті, ні профспілки — ніхто нічого не вживає для того, щоб полегшити становище кочових сільськогосподарських робітників. Така сумна доля тих, хто трудиться на полях Сполучених Штатів.

НА ЗНИМКУ: діти кочових робітників.

У пошуках шматка хліба

ЩОРОКУ близько 45 тисяч греків залишають свою батьківщину і відправляються на чужину в пошуках кращої долі і шматка хліба. Масова еміграція стала характерною ознакою сучасної грецької дійсності. Емігрує з країни переважно молодь.

Ось що, наприклад, повідомив недавній кореспондент газети «Авгі» з острова Мітіліні:

«Сюди днями прибула комісія по вербуванню емігрантів. Вона повинна була «відібрати» для від'їзду лише 70 юнаків. А кандидатів з'явилося більше тисячі чоловік. Всі вони охоче погоджувалися поїхати в Австрію, куди заведено, аби не залишатися на острові. Це масове бажання емігрувати є результатом гострої економічної кризи, в стані якої вже багато років знаходиться Греція. Молодь тут поставлена у безвихідне становище. У неї немає ніякої надії одержати роботу. Криза поглиблюється з кожним роком».

Грецька молодь — легка здобич для мисливців за дешевим гарматним м'ясом. Кілька місяців тому в усіх великих містах країни раптом з'явилися агенти домініканського диктатора Трухільо. Формально вони прибули в Грецію для «набору» робочої сили. Організацією агентської сітки зайнявся сам зять Трухільо. Сотні грецьких юнаків були обдурені обіцянками про роботу, високу зарплату і хороше життя в цій латиноамериканській республіці.

Але ось що розповіли афінським журналістам 46 молодих греків, яким після десятилітнього перебування в Домініканській республіці вдалося втекти і повернутися на батьківщину: «Якщо навіть декілька днів будемо вам розповідати, всерівно не зможемо повністю змалювати нашу трагедію, — сказав один з цих юнаків. — Безробіття,

злидні і надія на краще життя кинули нас в лапи Трухільо. Ми поїхали туди, щоб працювати, а нас примусили стати найманими солдатами, щоб воювати проти Куби. Ми відмовились, і так почалась наша трагедія».

Недавно буржуазна газета «Віма» надрукувала статтю грецького письменника П. Палеологоса, в якій відзначається: «Греки — в бельгійських кам'яно-вугільних шахтах. Греки — робітники на заводах Західної Німеччини. Дійшло до того, що ми експортуємо пастухів у Францію, Європа, Південна і Північна Америка, Австралія перетворились у висосувача нашої молодості, а ми їм дякуємо. Кланяємося їм, щоб вони забирали юність нашої країни».

Тяжке становище молоді визнає і грецька загальна конфедерація профспілок.

Почуття безвихідності і безнадії однак починає залишати грецьку молодь. Кращі її представники усвідомили, що не втечею з своєї батьківщини, а боротьбою за політичні і соціальні права можна поліпшити своє життя і завойовувати краще майбутнє.

В. НИКОЛАЄВ.

ГРИМАСИ „ВІЛЬНОГО СВІТУ“

Концерт „беззвучної“ музики

НАВІТЬ лондонські любителі ультра-сучасної музики були недавно здивовані незвичайним концертом, який дав у найрозкішнішому концертному залі британської столиці досі невідомий маестро Томас Блод. Хоча пальці виконавця швидко бігали по клавішах роялю, однак у залі не пролунало жодного звуку. Цей беззвучний концерт пройшов закінчився скандалом, який припинило лише втручання поліції.

Нова мода

ЛОНДОНСЬКА рада міських шкіл видала розпорядження, згідно з яким усім батькам 10—14-річних учениць пропонувалось ретельно оглянути своїх дочок. Понад 50 процентів матерів, які виконали розпорядження, з жахом виявили на плечах, ногах, спинах своїх дочок розпусну татуировку в оформленні імен популярних атлетів, боксерів, кінозірок, джазових співаків. Поширність нової «моди», як бачимо, захопила навіть неповнолітніх школярів.

Факти, дійсність сьогоденної Америки

Про них розповідає газета „Лейбор“

ЧІКАГО. «Багато великих промислових підприємств звільнили велику кількість робітників. Багато робітників залізничних депо теж стали безробітними... Охоплені тривогами чоловіки і жінки, відсутність можливості потурбуватися про своє здоров'я, виселення з будинків; годувальники, які кидають сім'ї, кредитори, які відбирають меблі і автомобілі, недоїдання — такі факти.

7 годин тому був знайдений похованим у своїй квартирі один 33-річний чоловік, відомий нашому бюро. Він, напевно, впав у відчай від того, що не міг знайти роботу, а допомогу по безробіттю вже вичерпав».

КЛІВЛЕНД. «Все більше і більше прохання про допомогу з боку людей, які позбавлені продовольства, яких загрожую виселення, у яких відібрані домашні речі і т. д. Люди розпродують своє майно і будинки...»

ЛОРЕНТ. (штат Огайо). «Люди бояться викликати лікаря, бо в них немає грошей, щоб заплатити йому і купити ліки. Одна дитина трохи не вмерла від запалення легенів, а сім'ю обвинуватили в недостатній турботі про неї...»

КАНЗАС-СІТІ (штат Міссурі). «Ось що говориться в листі однієї жінки — матері двох маленьких дітей: «Вже кілька днів мої діти не одержують ніякої їжі, крім однієї — двох скибочок хліба і, принаймні, з півфунта рису.»

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»
6 жовтня 1961 року, 3 стор.

Штраус, Шредер і „НЕБЕЗПЕЧНИЙ“ Аристофан

ОДНОГО вечора у великій будівлі на Ермеліненштрассе, де міститься боннське військове міністерство, все завурувало. Дзвонили телефони, коридорні бігли стривожені начальники відділів і підвідділів, лунали рішучі накази і розпорядження.

А в приймальній самого міністра Франца Йозефа Штрауса все нагадувало справжній стан облоги. Шеф аж лютував від страшного обурення. Що це робиться? Куди дивиться міністр внутрішніх справ Герхард Шредер? Для чого існує в Бонні відомство преси та інформації на чолі з статс-секретарем фон Еккардтом?

І Штраус наказав негайно ж з'єднати його телефоном з Шредером.

— Пане міністр внутрішніх справ, — гукав він у телефонну трубку, — вимагаю негайно ж вжити рішучих заходів. На нашій благословенній землі з'явився письменник, який загрожую підвалинам нашої політики. Цей письменник, напевно, небезпечний комуніст! Якщо ви негайно ж не схопите його, я буду скарижати самому п'ясові канцлеру...

ДВІ ЮНОСТІ

лякався Шредер. — Ім'я? Адреса? Штраус ще більше розлютувався. — Це ви, як міністр внутрішніх справ, повинні самі знати. Аристофан — ось як прізвище цього зловмисника, якщо ви самі цього не знаєте...

Розмова Франца Йозефа Штрауса з фон Еккардтом була ще коротшою.

— Заборонити! Негайно ж заборонити! — лише проверещав міністр у телефонну трубку.

Ми не можемо ручатися, що все відбувалося точнісінько так, як ми тут написали. Можливо, обидва боннські міністри промовляли якісь інші слова. Але ж сама історія з «небезпечним» Аристофаном зовсім не вигадана. Вона мала місце в боннському царстві.

Відомий німецький режисер Фріц Кортнер, який працює тепер на західнонімецькому телебаченні, поставив телевізійний фільм за відомим твором Аристофана «Лісістрата».

Нагадаємо зміст комедії. Дія «Лісістрати» відбувається в стародавніх Афінах під час Пелопоннеської війни між Афінами і Спартою. Афініські жінки вирішили втрутитися, щоб нарешті припинити цю страшну війну. Вони поставили перед своїми чоловіками вимогу припинити ворогування із Спартою та укласти мир. А коли чоловіки не прислухались до їхніх вимог, жінки, очолювані сміливою Лісістратою, вжили дипломатичних заходів: вони оголошили шлюбний страйк!

Фріц Кортнер, інсценізуючи «Лісістрату», винахідливо і дуже тонко пов'язав події комедії Аристофана з сучасністю. Актори, що грають у поставленому ним фільмі, дотенно втручаються в події на сцені, знаходять цікаві і влучні аналогії з боротьбою народів за мир, проти загроз війни.

Але хіба можуть терпіти таке в Бонні? Адже відомо, що там за одне лише слово «мир»

люди потрапляють за ґрати грати!

Героїня комедії Аристофана, афінська жінка Лісістрата гоголошує пристрасний заклик: «Хай буде мир!»

І цей заклик, який сьогодні, через дві тисячі років після подій, описаних у «Лісістраті», виголошують мільйони людей, наводить жах на боннських правителів.

За розпорядженням боннських урядових інстанцій «Лісістрату» заборонено.

Лють проти мертвого Аристофана боннські правителі обрушили на постановника «Лісістрати» — режисера Фріца Кортнера. Його вже увільнили від роботи на телебаченні за «непридатністю». Цікаво нагадати, що в 1933 році Гітлерівці закрили перед ним двері театрів і кіностудій за такими ж самими мотивами.

Ось вона, ця неймовірна історія з «Лісістратою» Аристофана.

В. ЯКОВЕНКО.

ДАЛЕКОСХІДНИЙ ВІСЬКОВИЙ ОКРУГ. На охорону далекосхідних рубежів нашої Батьківщини Олександр Миронов приїхав з далекого села Башкирської АРСР. Командуванням недавно присвоєно молодому прикордоннику звання старшого сержанта, а його груди тепер прикрашають знаки «Відмінник Радянської Армії» і «Відмінний прикордонник». Це — нагорода за відмінну бойову службу і успіхи в політичній підготовці. Олександр Миронов — комсорг підрозділу. Прикордонники по праву вважають комуніста Олександра Миронова своїм мажором.

На знімку: старший сержант О. І. МИРОНОВ.
Фото Н. СУРВЬЄВА.
Фот.охронець ТАРС.

У НАС, на Кіровоградщині, дуже люблять великого Кам'яняра. Студенти і школярі вивчають його твори, якими зачитується молодь і дорослі, його ім'ям названо багато вулиць, шкіл.

І кожному, безумовно, буде цікаво взяти більше про край, де народився, жив і творив Іван Якович Франко, де мріяв він про наше світле майбутнє.

1. Оновлені села

СЕЛО Нагуєвичі, де народився маленький Іванко. Як же обминуть його? Машина мчить дорогою. Десь за пагорбами залишився Дрогобич, зліва зіп'ялись у небо нафтові вишки Борислава, за ним — зелені Карпати, а долинами тягнуться села.

Згадуються оповідання про життя селян, похмурі картини і одна найстрашніша, мабуть, кровю серця написана: «Все складалося на те, щоб відобрати й послідню крихту надії у бідних хліборобів... Між народом ішов один одиотялий стогін та плач. «Чорніші чорної землі» ходили люди по дорогах та польових стежках, збираючи гірчицю та лободу, шавник та всяке зілля, риючи пір'я, котрий сушили, терли на порох і мішали з отрубями та добутою за останне мукую і пекли з тої мішанниці хліб».

Ніби бачиш ту моторошну мертво тишу в підгірських селах, опухлих із голоду малих діток...

Дорога біжить попід лісом і звертає в село. Оце і є Нагуєвичі, тепер село Івана Франка. Воно тягнеться долиною поміж невисоких, зарослих лісами Карпат. Всюди розкішні, буйні сади. Будинки великі, світлі, на багатьох з них телевізійні антени. І ось він, той шлях на Борислав і Дрогобич. На жаль, не збереглась хатина, де народився і провів свої дитячі роки Іван Франко. Але з якою любов'ю народ оберігає те місце, де була садиба. Воно дбайливо огорожене, обсажене деревами. На подвір'ї стоїть висока арка, а на ній напис: «На цьому місці стояла хата, в якій народився великий український письменник І. Я. Франко».

В селі стоїть пам'ятник-погруддя Івану Франку. В центрі села — літературно-меморіальний музей в невеличкому, гарному будинку. Той музей — надзвичайно цікавий літопис життя, боротьби, мрії письменника.

Колись в Нагуєвичах була початкова школа і всьогонавського один учитель, а тепер — десятирічка. В ній навчаються всі діти шкільного віку. Магазины, аптека, медпункт, Будинок культури, дитячі ясла — все говорить про те, що село живе новим життям. В 1948 році селяни об'єдналися в колгосп імені Івана Франка, який став мішним, багатим.

2. Борислав сміється

ХТО не знає сумних, повних скорботи рядків з чудової повісті Франка: «Неподалік перед ними лежав Борислав, мов на тарелі. Невисокі під гонтям доми білилися до сонця, мов сріблява луска. Понад дахами де-не-де виділилися червоні, тонкі і високі кончини нафтарень, мов криваві пасмурі, сягаючи до неба. Далеко, на другім кінці Борислава, на горбі, стояла стара церковниця під липами, і круг неї ще тислися останки давнього села».

Який же ти тепер, Бориславе? Стежка в'ється між столітніми дубами, смереками і ялинками. Цими ж стежками не раз ходив Франко, щоб побачити Борислав, познайомитись з життям ріпників... Ще сотня метрів — і ліс розступається, перед нами Борислав. Невже це він? Де ж ті халабудні ріпників, де шинки, де ями і корби? Де покручені вулиці з невиласним болотом?

Борислав — це прекрасне, сонячне місто. Воно нагадує нашу буровугільну Олександрію. Всюди світлі, великі будинки. Вулиці заасфальтовані, місто потопав в парках і садах. В місті є Палац культури нафтовиків, кілька бібліотек, дев'ять шкіл, педагогічне училище, медична школа, філіал Дрогобицького нафтового технікуму, є сім лікарень і дві поліклініки, на кожному нафтопромислі — медичний пункт, бібліотека, червоні мутки.

Біля міста багато нафтопромислів. Але ніде ми не бачили людей — добування нафти повністю механізоване, людина лише управляє роботою машин. Ми зустрілися з потомками Бенедьо Синиці, братів Басарабів. Чим живуть вони, які їхні інтереси?

Михайло Гульчук, майстер першої бригади третього нафтопромислу, охоче розповідає:

— Наш колектив уже виконав річне соціалістичне зобов'язання по видобутку нафти. До дня відкриття XXII з'їзду партії дамо не менше 25 тонн надпланового палива!

Павло Шургут працював слюсарем ще за часів панської Польщі. Мав золоті руки та заробляв дуже мало, перебував в нужді.

— Коли я трудився на власника, то навіщо мені було щось удосконалювати, видумувати, — говорить Павло. — Інша справа тепер. Щороку вношу раціоналізаторські пропозиції. Тільки в минулому році подав шість...

Гірничі зміни, бригади, колективи комуністичної праці живуть однією думою — трудовими подарунками зустріти наступний XXII з'їзд КПРС.

Хороший, привітний він, Борислав, горде робітничє місто. Зводяться в небо корпуси нових заводів, зростає видобуток нафти й озокериту, стає до ладу фарфоровий завод, розширюються швейна, взуттєва та мебльова

фабрики. На благоустрій міста лише в 1961 році буде витрачено 305 тисяч карбованців.

Зникли навки халабудні! Все більшого розмаху в Бориславі набуває житлове будівництво. Для спорудження нових будинків асигновано 1 мільйон 259 тисяч карбованців.

Заходимо в один з нових будинків. Третій поверх.
— До вас можна?
— Прощу, прощу...

Після короткого знайомства з дозволом хазяїна оглядаємо квартиру. Вітальня, кухня, ідальня, ванна кімната, опочивальня. Газове опалення. Всюди чисто, привітно. У вітальні невеличка бібліотека. На полицях твори Леніна, книги Франка. Іван Півторак показує рукою на зошити:

— Вчуся. Закінчую дев'ятий клас вечірньої школи.
— А потім?
— Після школи поступлю в технікум...
— Скажіть, а які у вас заробітки?
— У мене кожного місяця більш як сто, та в дружині сімдесят. Вистачає, безумовно. Оце завтра іду у Львів придбати телевізор.

Борислав. Який ти не схожий на Борислав часів Франка. Рівні вулиці, зелені сквери і парки. Іван Півторак широко розкриває вікно:

— Погляньте на місто! Скільки в ньому сонця. Я часто перечитую твори Франка. Він вірив, що прийде щастя. І прийшло воно. Там, на Заході, дехто називає наш Львів Лембергом, мріє повернути старі капіталістичні порядки, щоб були ми такими ж Півтораками, як у творах Франка. Не вийде! Я новий Півторак.

3. Очима гостя з-за океану

ЯК не заростає народна стежка до могили Кобзаря над сивим Дніпром, так не заростає народна стежка до колиски Кам'яняра. З усіх кінців Радянського Союзу та з-за кордону ідуть сюди люди. В селі Івана Франка якось гостював Василь Федорович Хом'як. Ось його задушевний, хвилюючий лист, землякам, надрукований у Бориславській міській газеті.

«Більше тижня я перебував у селі Івана Франка. Тут я народився, тут провів свої дитячі і юнацькі роки. Звідси в 1909 році біда погнала мене на чужину, в Америку, шукати долі, шматка хліба.

Тепер мені навіть важко порівнювати тодішнє село з сучасним. Колишні Нагуєвичі я пам'ятаю злиденним селом. Прїїд горю були розкидані хатки під солом'яними стріхами, підсліпуватими віконечками. А біля них поралися забиті горем люди, готові тікати від нього край світу. Чотири шинки та ще, правда, попова молитва — ось була вся відрада селянина.

Я іду сьогодні селом Івана Франка, і не впізнаю його. Піднявся б зараз Іван Якович, якого я добре знав, як і його рідню, глянув би на село, яке названо його ім'ям!...

Прибувши є гості, я дізнався, що онука моєї сестри стала фельдшером. А колись, якщо треба було лікаря чи фельдшера, то мусив іти аж до Дрогобича чи Самбора. Тепер в селі є два фельдшери, добрий медпункт, де безплатно лікують кожного.

Коли я відїжджав з США до Радянського Союзу, то мені, як і іншим туристам, говорили, що у вас тут люди ходять погано одягнені, бо немає де і за що купити одягу та взуття, навіть діти в школу ходять без черевиків.

Я побував у магазинах села Івана Франка, бачив, як зодгаються колгоспники. Що там і говорити — багато ще брехунів у нас в Америці. Своїми очима я бачив, що в магазинах великий вибір мануфактури, взуття, готу-

вого одягу. Є і продукти в магазинах. Скажу, що й ціни на багато видів товарів не вищі, ніж в США, а в ряді випадків навіть нижчі.

Вас, звичайно, цікавить, як живуть у нас, в Америці. Для декого, у кого є великі гроші, маєтки, тут — рай. Але не думайте, що рай для всіх. Той, хто добуває собі на прожиття власними руками, хто не обдурює когось, а живе чесно, часто змушений відмовлятися від найнеобхіднішого. І таких більшість.

Навчання в США обходиться дорого. Моя донька вчилася два роки в коледжі. За перший рік навчання я заплатив 600 доларів, а за другий — 700. Далі не було чим платити, і вона змушена була піти до семінару, щоб хоч як-небудь закінчити освіту і одержати спеціальність вчительки. За навчання в університеті платив така висока, що простому робітникові про це нічого й думати.

Це ж саме й з лікуванням. Підеш на огляд до лікаря — плати п'ять доларів. Хочеш перевіритись на рентгені — виймай з кишені 25 доларів...

Мені вже 79 років. Я одержую пенсію 55 доларів на місяць. Не подумайте, що вона мені легко дісталася. Це фактично ті гроші, що я вкладав, коли ще працював. Весь час з мене вираховували по 2,5—3 центи з заробленого долара. Пенсію у нас виплачують чоловікам з 65 років, а жінкам з 62. Звичайно, це при тій умові, коли вони робили внески. До речі, той, хто багато трудився на своєму віку, не завжди доживає до пенсії, а його внески часто потрапляють в іншу кишеню.

Я поцікавився, як у вас з пенсійним забезпеченням, і мене дуже порадували ваші закони. Адже у вас починають виплачувати пенсію в 55—60 років, а робітникам, зайнятим на важких і шкідливих роботах, ще раніше. Та й розміри пенсій у вас значно вищі, ніж у нас, в США.

Я радий, що мої земляки в селі Івана Франка з кожним роком живуть краще і культурніше.

В розмовах з селянами я часто чув слова: «Аби ж не було війни. Тоді ми житимемо куди краще, ніж сьогодні». Звичайно, що війна завдала вам великого лиха, не те, що в Америці, де нічого не було пошкоджено. Але не думайте, що прості робочі люди в США хочуть війни. Ні, той, хто трудиться, у нас також бажає миру».

Проста, хвилююча, правдива розповідь. В ній визнання тих великих хороших змін, які сталися за роки Радянської влади на батьківщині великого Кам'яняра, безмежна пошана до талановитого українського письменника, до його світлої пам'яті.

Ів. НЕЧАЙ,
Ол. ЗАРЕМБО.

Редактор П. МАРЧЕНКО.

м. КІРОВОГРАД, вул. ЛУНАЧАРСЬКОГО, 38.
Телефони: редактора — 68-12, відповідального секретаря — 60-14, відділів — 60-24.
Газета виходить у середу, п'ятницю і неділю.

«Молодий комунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Кіровоградська обласна друкарня ім. Г. М. Димитрова Облвидаву, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 38.

БК 00714.

Зам. № 6710. Т. 27.000.

Після виступу МОЛОДОГО КОМУНАРА

„Жінка з нам'яним серцем“

19 липня 1961 року в кореспонденції «Жінка з кам'яним серцем» газета «Молодий комунар» розповіла про випадок, який рідко зустрічається в наші дні. Медсестра обласної лікарні С. І. Дорогова систематично мorduвала свого сина Сашу. Хлопчик нерідко ходив голодним, напівроздягненим.

Розслідуванням фактів, викладених в статті, займалась Кіровоградська міська прокуратура. Після виступу «Молодого комунара» проти С. І. Дорогової була порушена кримінальна справа.

На попередньому слідстві в справі С. Дорогової були допитані 24 свідки, які в основному підтвердили, що вона справді знущалась над сином.

3—4 жовтня в Будинку культури імені Калініна у відкритому засіданні міського суду слухалась кримінальна справа С. Дорогової.

З великою увагою були заслухані показання свідків та виступ громадського обвинувача пенсіонерки О. І. Казаріної.

Суд установив, що винність С. Дорогової повністю підтверджується.

Згідно статті 107 (частина друга Кримінального Кодексу УРСР) суд виніс вирок: Дорогову С. І. позбавити волі строком на 4 місяці.

Вирок суду громадськість аустріла схвально.